

GAZETA GIELDOWA I LOSOWANA

tygodnik finansowo-gieldowy i gospodarczy
wychodzi co robota

Walka o franka francuskiego

Jesteśmy świadkami nielada widowiska. Jedną z najpotężniejszych walut świata jest zagrożona.

Powiadamy: najpotężniejszych, gdyż francuska instytucja emisyjna posiada olbrzymie rezerwy złota (obecnie ok. 75 miliardów fr.), ustępując pod tym względem jedynie amerykańskiemu „Federal Reserve Bankowi”. Ponadto, Francja poszczycić się może świetnym aparatem bankowym, rozporządzającym ogromnymi wkładami i odznaczającym się wybitną płynnością aktywów.

Powiadamy: waluta jest zagrożona, gdyż podlega ona niesłychanie ciężkim atakom, zarówno ze strony spekulacji, jak i, co gorsza, choć w mniejszym stopniu, ze strony własnej ludności.

Zanim sięgniemy do przyczyn, zobaczymy, na czym polega to zagrożenie.

Na wszystkich głównych giełdach świata frank fr. jest ofiarowany w ogromnych ilościach, w samym zaś Paryżu nabywany jest gorączkowo dolar, a głównie funt. Odbija się to na kursach w sposób następujący: funt, będąc niestabilizowanym) podąża w górę i doszedł już (według notowania warsz. z dn. 29 maja) do 26.27; dolar zaś, jako faktycznie ustabilizowany, osiągnął górny punkt złota swego parytetu, t. j. (w tym samym dniu) 5.31¹/₈. Co do franka fr., to dewiza Paryż obniża się nieznacznie tylko, trzymając się w granicach punktów złotych parytetu, gdyż Bank Francuski sprzedaje złoto i obce dewizy bez żadnego ograniczenia. W dniu 29 maja kurs Paryża notowany był w Warszawie 34.97.

Tak więc, ataki nie zdołały wstrząsnąć kursem kasowym dewizy Paryż. Ale wyrażają się one w ogromnej podaży franków — nie dla celów gospodarczych, lecz spekulacyjnych.

Skąd biorą się te wielkie masy franków, ofiarowane na rynku i jak są one używane?

Spekulacja sprzedaje lub zastawia papiery procentowe i osiągnięte franki wymienia w Banku Francuskim na złoto. To złoto z kolei zastawia w Banku i otrzymuje za nie franki, które znowu wymienia na złoto. Operację tę powtarza ona do woli.

Następnie, publiczność, zaniepokojona tak wielką podażą waluty krajowej, poczyna wycofywać wkłady i sprzedawać papiery procentowe, wymieniając gotówkę na dewizy i złoto. Trzeba jednak zaznaczyć, że ten ruch kapitałów nie przybrał jeszcze dużych rozmiarów, co dowodzi, że

wiara publiczności w potęgę skarbów, nagromadzonych w podziemiach Banku Francuskiego jest wciąż wielka.

Ale, jeśli publiczność nie przyjmuje jeszcze w spekulacji znacznego udziału, to jednak koła eksporterskie i importerskie Francji dążą do zabezpieczenia się od skutków możliwej dewaluacji. Importerzy zaopatrują się w dewizy na pokrycie przyszłych zamówień, eksporterzy pozostawiają zagranicą dewizy, które uzyskali ze sprzedaży towarów.

Powyższe, masowe sprzedaże franka, jak widzieliśmy, nie pociągają za sobą spadku kasowego kursu dewizy Paryż, lecz powodują odpływ złota z Banku Francuskiego, oceniany dotychczas na 7 miliardów fr.

Jest to strata dla stałości waluty francuskiej niegroźna, gdyż w banku emisyjnym pozostaje jeszcze potężny zapas złota, zaś bilety bankowe, wpłacane do banku, z powrotem do obiegu prawie już nie wracają, z powodu silnych restrykcji kredytowych, o których niżej będzie mowa. Ale odpływ ten działa na nastrój ludności, budząc coraz większy niepokój, który może wywołać masową sprzedaż papierów i wycofywanie wkładów. Wtedy największe zapasy złota nie pomóc nie będą w stanie.

Ten odpływ złota spowodowany jest nietylko przez sprzedaż franków, lecz także — rzecz na pozór dziwna — przez ich skupowanie. Fundusz bowiem wyrównawczy skarbu angielskiego (Exchange Equalization Account) usiłuje niedopuszczyć do zbytnej wyżki funta, o której mowa była wyżej, jako paraliżującej wywóz angielski. Interwenjuje on zatem na giełdzie paryskiej, sprzedając funty i nabywając franki; franki te zaś natychmiast wymienia na złoto w Banku Francuskim.

Tak, oto, przedstawiają się operacje kasowe, wymierzone przeciw stałości waluty francuskiej. Równolegle jednak prowadzony jest atak za pomocą operacji terminowych. To już jest dziedzina czystej spekulacji, działającej na wyobraźnię szerokich warstw zarówno we Francji, jak i poza nią.

Franki, mianowicie, sprzedawane są na giełdach zagranicznych, zwłaszcza w Londynie, „in blanco” na terminy, z dostawą i lub 3 miesięczną po kursie znacznie niższym od kursu kasowego dewizy Paryż. Różnica ta, czyli deport, doszła w ostatnich

dniami do fr. 2 za dostawę 1-miesięczną, co w skali rocznej odpowiada, przy kursie fr. 75.25 za 1 funt, około 32%. W razie dostawy 3-miesięcznej deport kalkuluje się taniej.

W Paryżu natomiast, kupowane są funty z dostawą na terminy po kursie, znacznie przekraczającym notowanie dewizy Londyn. Różnica wzwyż, czyli report, doszła w ostatniej chwili do fr. 5 za dostawę 3-miesięczną, co w skali rocznej czyni około 30%.

Te ogromne stawki deportowe i reportowe ponoszą blankieści, spekulujący na załamaniu się franka, dlatego, że spodziewają się, w razie spełnienia się ich nadziei, wygrać tyle, że poniesione straty zostaną pokryte z nadwyżką. Stawki te jednak, jak widzieliśmy, wzrosły ogromnie. Dzieje się to nietylko dlatego, że spekulacja jest coraz pewniejsza zwycięstwa, lecz także dlatego, że Bank Francuski celowo wywołuje drożyznę kredytu i t. zw. ciasnotę gotówki na rynku.

Rząd bowiem przystąpił do obrony waluty metodą klasyczną. Nie wprowadził on żadnych ograniczeń dewizowych. Bank Francuski nie zniósł nawet u siebie zaliczek pod zastaw złota oraz sprzedaje złoto na każde żądanie, jak dawniej, zgodnie z ustawą z 25 czerwca 1928 r., w sztabach 12 kilowych po stałej cenie fr. 16.963,528 za kg. Rząd wie doskonale, że wszelkie „embargo”, nałożone na złoto, spowoduje natychmiast załamanie się waluty.

Natomiast, Bank Francuski podwyższył stopę procentową. W ciągu 5 dni, od 23 do 28 maja, podniósł ją trzykrotnie, doprowadzając stopę dyskontową do 6%, stopę od zaliczek na złoto do 7%, stopę od zastawu krótkoterminowych bonów skarbowych do 6%.

Są to środki bardzo energiczne, skierowane przeciwko spekulacji. Ale nie są to środki, które sięgają do źródła zła. Działają one, jak duża dawka aspiryny, która chwilowo obniża gorączkę, ale nie leczy choroby.

Przyczyna bowiem obecnej gorączki walutowej Francji tkwi nie w sferze walutowej, lecz w sferze finansowo-gospodarczej. Jest powszechnie wiadomym, że bogaty ten kraj, który zachował parytet złoty, nie bacząc na dewaluację funta, dolara, belgi i tytu innych walut, nie chciał dopuścić do przystosowania swych cen do poziomu światowego i nie chciał zredukować swego budżetu

państwowego. Czynił to zupełnie świadomie, ażeby przez zarządzenia deflacyjne nie pogłębiać u siebie kryzysu gospodarczego. Ale ta niechęć wkroczenia na drogę deflacji doprowadziła do chronicznych i bardzo znacznych deficytów budżetowych. Te zaś z kolei zmusiły skarb do ustawicznych pożyczek, które dezorganizowały rynek. Wreszcie, deficyt urósł do rozmiarów nadmiernych nawet dla bogatej Francji; zapowiada się on w roku bież. w sumie 15—17 miliardów.

Wiadomo, że rząd Flandin'a zamierza zwalczyć chorobę u jej źródła. W tym celu zażądał od izby pełnomocnictw bardzo szerokie; uczynił to nagle i w sposób dość zaimprovizowany. Gdyby je otrzymał i podolał niesłychanym trudnościom uzdrowienia budżetu i sytuacji gospodarczej kraju, to wyniki osiągnięte zostałyby tylko stopniowo. Na nastrój opinii jednak wywarłoby to wpływ natychmiastowy. Spekulacja poniosłaby ciężkie straty i nie tak prędko wylizalaby się z ran.

Gdyby szybka i stanowcza akcja rządu została przez wasnie i targi stronnictw udaremniona, to niewątpliwie sytuacja franka stałaby się nader groźną. Pociągnęłoby to za sobą skutki niezwykle ważne w dziedzinie wzajemnego ustosunkowania się przodujących walut świata.

Jakiegokolwiek wszakże nastąpiłyby wydarzenia w zakresie walutowym na zachodzie, można być pewnym, że złoty polski pozostanie niewzruszony. Polska jest krajem dłużniczym, nie wierzycielskim, jak owe kraje zachodu; zatem, dokonała u siebie bardzo szerokiej, konsekwentnej i bolesnej akcji deflacyjnej; wreszcie, musi dbać pieczołowicie o swą dopiero początkującą kapitalizację wewnętrzną. Te trzy motywy stanowią rękojmię, że Polska dochowa wierności dotychczasowemu parytetowi swej waluty, bez względu na to, co się stanie z frankiem francuskim.

N. El.

W ostatniej chwili depesze donoszą, że gabinet Flandin'a został obalony.

Wskutek tego należy oczekiwać wielkiego naprężenia sytuacji walutowej we Francji. W każdym jednak razie zaznaczyć trzeba, że położenie techniczne franka jest tak mocne, że w obecnej chwili bez zgody rządu dewaluacja nastąpić nie może.

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego w Warszawie

Wobec wyczerpania arkuszy kuponowych przy 4½% i 4% listach zastawnych Towarzystwa, pochodzących z rublowych, oraz w związku z mającą nastąpić wymiana tych listów zastawnych na 4½% i 4% listy zastawne, odpowiadające warunkom rozporządzenia Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 22 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 109) z arkuszami kuponowymi, poczynając od kuponu płatnego 22 grudnia 1935 r. — Dyrekcja Główna podaje do wiadomości, że zapłata procentów za czas od 23 grudnia 1934 r. do 22 czerwca 1935 r., płatnych poczynając od 22 czerwca 1935 r. od **niewylosowanych** 4½% i 4% listów zastawnych, pochodzących z rublowych, dokonywana będzie po złożeniu w biurze Towarzystwa (Warszawa, ul. Kredytowa 1) listów zastawnych, które po zaopatrzeniu ich w odpowiednie adnotacje o wypłacie procentów zwracane będą posiadaczom jednocześnie z wypłatą procentów.

Niewylosowane 4½% i 4% listy zastawne Towarzystwa, pochodzące z rublowych, do zapłaty procentów przyjmowane będą przez biuro od dnia 3 czerwca 1935 r.

Towarzystwo Starachowickich Zakładów Górniczych Sp. Akc.

STAN CZYNNY

BILANS NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1934 R.

STAN BIERNY

Złote				Złote	
I. Majątek stały:				I. Kapitały własne:	
Grunty i lasy	14.683.590,15			Kapitał zakładowy	26.400.000,—
Budynki:				Kapitał zapasowy	2.849.349,34
a) fabryczne	15.556.568,79			II. Kapitał umorzenia:	
b) mieszkalne	6.301.523,98	21.858.092,77		Umorzono na dz. 31/XII	
Urządzenia techniczne		36.726.640,91		1933 r.	31.221.096,67
Inwentarz zakładowy i biurowy:				Zmniejszenie w ciągu roku operacyjnego wskutek odpisów z majątku częściowo amortyzowanego	440.352,37
a) żywy	10.455,—			Do umorzenia w roku sprawozdawczym na budowlę, maszyny i urządzenia fabryczne	30.780.744,30
b) martwy	554.550,64	565.005,64	73.833.329,47		
II. Majątek płynny:				III. Zobowiązania:	
Gotówka w kasach i bankach	62.229,54			Wierzyciele:	
Papiery procentowe	363.305,75			Akcepty	1.267.244,65
Weksle w portfelu i w inkasie	164.657,19	590.192,48		Banki — pożyczki krótkoterminowe	9.979.309,—
Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach		1.840.843,79		Kredyty hipoteczne	7.449.829,21
Materiały:				Dostawcy	2.059.380,86
Surowce i materiały pomocnicze	3.841.376,59			Odbiory	55.364,02
Półfabrykaty	4.534.459,90			Różni	885.608,29
Gotowe wyroby	3.496.327,90	11.872.164,39		Zaliczki i pożyczki M. S. Wojsk.	9.291.959,49
Dłużnicy:				Zobowiązania z tytułu umów kartelowych z operacji handlowych	69.815,41
Należności z tytułu umów kartelowych z operacji handl.	247.979,29			Fundusz pomocy szkolnej	47.930,43
Odbiory	2.479.533,01			Rezerwa na dłużnikach wątpliw.	21.616,12
Dostawcy	306.881,07			Dywidenda niepodnies. za 1932 r.	25.738,—
Różni	841.054,93	3.875.448,30	18.178.648,96	Sumy przechodnie	624.971,11
Rozpoczęte roboty inwestycyjne			1.766.008,16	Zysk za rok 1934	574.000,—
Wątpliwe należności:					
a) weksle protestowane		84.316,85			
b) należności w postępowaniu rewindykacyjnym		72.095,05			
c) inne wątpliwe należności		6.329,24	162.741,14		
Różnica kursu na pożyczce długoterminowej					
			1.132.762,—		
Sumy przechodnie					
			168.164,33		
			<u>95.241.654,06</u>		<u>95.241.654,06</u>

SUMY POZABILANSOWE:

Złote		Złote	
Depozyty	389.805,—	Różni za depozyty	389.805,—
Weksle kaucyjne	400.740,—	Różni za weksle	400.740,—
Różni za kaucje	2.342.928,—	Kaucje	2.342.928,—
Różni za gwarancje	22.530.538,13	Gwarancje	22.530.538,13
Weksle zdyskontowane	72.530,07	Żyro obligo	72.530,07
	<u>25.736.541,20</u>		<u>25.736.541,20</u>

WINIEN

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1934 R.

MA

Koszt własny sprzedanej produkcji	17.820.064,94	Przychód brutto	24.645.973,28
Koszty administracyjne i ogólne w Warszawie	495.011,85		
Koszty sprzedaży, składki w związkach i izbach, propaganda, ekspedycja i przewozy, koszty syndykatów, licencje, patenty	1.021.084,11		
Procenty	1.054.143,55		
Podatki i opłaty stemplowe	738.327,04		
Roczne umorzenie różnicy kursowej i kosztów wynikłych przy realizacji obligacyj	62.931,84		
Odpisy na dłużnikach wątpliwych	21.616,12	3.393.114,51	
Umorzenie budowli, maszyn i urządzeń		2.858.793,83	
Zysk za rok 1934		574.000,—	
		<u>24.645.973,28</u>	<u>24.645.973,28</u>

Główny Buchalter:

(—) I. Leśniowski.

Zarząd:

(—) Czesław Klarner, Prezes
 (—) Stefan Ossowski, Wiceprezes
 (—) Tadeusz Neuman (—) Jan Prot
 (—) Kazimierz Raczyński (—) Witold Wierzejski

Z ŻYCIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

W dniu 27 maja 1935 r. odbył się w lokalu spółki „Siła i Światło S. A.” w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 94, szereg Walnych Zgromadzeń spółek, należących do koncernu „Siła i Światło S. A.”, a mianowicie: Elektrowni Okręgowej w Zagłębiu Dąbrowskiem S. A., Sieci Elektrycznych

S. A., Elektrowni Okręgowej w Zagłębiu Krakowskim S. A., Tramwajów Elektrycznych w Zagłębiu Dąbrowskim S. A. i Elektrycznych Kolei Dojazdowych S. A. Przewodniczył na Walnych Zgromadzeniach wybrany przez akcjonariuszów p. inż. Tadeusz Sułowski.

Elektrownia Okręgowa w Zagł. Dąbrowskim SPÓŁKA AKCYJNA

Ze sprawozdania wynika, że zbył energii elektrycznej w porównaniu do roku poprzedniego zwiększył się o 9%. Ogólna sprzedaż energii wyniosła 32.672.297 kWh. Z nadwyżki przeznaczono na odpisy amortyzacyjne kwotę

zł. 802.264,93. Spółka wznowiła wypłatę dywidendy i za rok ubiegły Walne Zgromadzenie uchwaliło wypłacić 3% dywidendy.

Ustępujący członkowie Rady zostali wybrani ponownie.

Sieci Elektryczne Spółka Akcyjna

Zbyt energii elektrycznej po raz pierwszy w r. 1934 wzrósł, co świadczy, że przyczyny poprawy konjunkturalnej są natury trwałej. Sprzedaż energii w roku 1934 wyniosła 3.639.533 kWh.

Nadwyżkę w sumie zł. 69.196,25 przeniesiono na odpisy amortyzacyjne.

Ustępujący członkowie Rady zostali wybrani ponownie.

Elektrownia Okręgowa Zagł. w Krakowskim SPÓŁKA AKCYJNA

Rok ubiegły charakteryzuje również wzrost cyfr sprzedaży energii. Ogólna sprzedaż energii wzrosła o 19% w stosunku do roku poprzedniego. Sprzedaż energii w r. 1934 wyniosła 25.609.853

kWh. Nadwyżkę z eksploatacji w kwocie zł. 437.136,62 przeznaczono na amortyzację urządzeń.

Ustępujący członkowie Rady zostali wybrani ponownie.

Tramwaje Elektryczne w Zagł. Dąbrowskim SPÓŁKA AKCYJNA

Ogólne wyniki eksploatacyjne nie uległy poprawie, zaznaczył się nawet spadek w dochodach ruchu. Liczba przewiezionych pasażerów zmniejszyła się o 3% w stosunku do roku poprzedniego.

Nadwyżkę uzyskaną w wysokości zł. 101.883,98 przeznaczono na kapitał amortyzacyjny.

Ustępujący członkowie Rady zostali wybrani ponownie.

Elektryczne Koleje Dojazdowe Spółka Akc.

Frekwencja na kolejach zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego i suma wpływów z eksploatacji przewyższyła wpływy

roku ubiegłego. Bilans spółki zamyka się stratą — zł. 39.169,73.

Ustępujący członkowie Rady zostali wybrani ponownie.

Warszawskie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych

W dniu 29-go maja 1935 r. odbyło się 65-te Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Warszawskiego Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych, pod przewodnictwem Prezesa Rady Nadzorczej, p. Antoniego Wieniawskiego.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego — zebrani przez powstanie z miejsc i minutę milczenia uczcili pamięć ś. p. Marszałka Piłsudskiego.

Po przystąpieniu do porządku obrad, w imieniu Zarządu p. Prezes Edward Natanson i p. Dr. Edward Rose udzielali wyjaśnień do bilansu, oraz rachunku zysków i strat za r. 1934. Zebra-

nie zatwierdziło bilans, rachunek zysków i strat, oraz sprawozdanie Zarządu, któremu udzieliło absolutorjum i uchwaliło umorzyć wykazaną stratę w kwocie — zł. 182.023,06 z kapitału zasobowego Towarzystwa.

Po dokonaniu wyborów do Rady Nadzorczej — Rada składa się z 5-ciu osób następujących: pp. Antoni Wieniawski — Prezes, Jerzy Łempicki Wiceprezes, Jan Hołyński, Leopold Jan bar. Kronenberg, Ludwik Natanson.

Zarząd stanowią: Edward Natanson — Prezes Zarządu, Wacław Fajans — Wiceprezes, Edward Rose, Witold hr. Sągajłło, Witold Szebeko.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich S. A.

Dnia 31 maja r. b. odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki. Z odczytanego sprawozdania za rok operacyjny 1934 dowiadujemy się, że suma zł. wydatki na roboty nowe zł. 771.066,97. Jako saldo kredytów wyniosła 48.865.351,95

we pozostała suma: 1.037.612,12, z którego zł. 981.613,12 przeznaczono na amortyzację, a złotych 55.999,60, stanowiące czysty zysk, przeznaczono na pokrycie strat z lat ubiegłych.

Wydobycie węgla za 1934 r. wyniosło 922.894 ton.

Tow. Starachowickich Zakładów Górniczych

Spółka Akcyjna

Uzupełniając wzmiankę naszą, zamieszczoną w Nr. 21 o odbytem w dniu 23 u. m. walnym zgromadzeniu akcjonariuszów Tow. Starachowickich Zakł. Górniczych, wypada nadmienić, iż zostały uchwalone między innymi dwie ważne zmiany w statucie Spółki.

Otóż dotychczasowy, przewidziany statutem podział zysków, nakładał obowiązek wypłacania 6% dywidendy dla akcji imiennych. Powyższy przywilej przy obecnym położeniu gospodarczym, utrudniał wydzielanie nawet najskromniejszej dywidendy dla pozostałych akcji zwykłych.

W tych okolicznościach Rada Nadzorcza i Zarząd zwróciły się do posiadacza akcji uprzywilejowanych t. j. do Banku Gospodarstwa Krajowego i uzyskały zgodę na zrzeczenie się powyższego przywileju z tym warunkiem, iż każda akcja imienna zamiast uprzywilejowanego stanowiska względem dywidendy, uzyska uprzywilejowanie w głosowaniu, a mianowicie, że każda akcja imienna daje prawo do 5 głosów. Drugim ważnym wnioskiem, zgłoszonym przez Radę Nad-

zorcza, dbającą o interes przedsiębiorstwa i dobro akcjonariuszów, jest utworzenie Komisji Rewizyjnej, która, oprócz zwykłej kontroli, zastąpi prace dotychczasowe ad hoc delegowanych Komisji przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Ministerstwo Skarbu, względnie przez M. S. Wojsk.

Komisja Rewizyjna miałaby więcej uprawnień, niż podobne Komisje w innych spółkach akcyjnych, a w niektórych wypadkach nie mniej, niż Rada Nadzorcza.

Inne zmiany w statucie są przeważnie natury formalnej.

Nadto walne zgromadzenie zatwierdziło przedstawiony przez Radę Nadzorcza budżet eksploatacyjny w sumie zł. 24.665.833, którym objęte jest między innymi wynagrodzenie Rady Nadzorczej i Zarządu. Wreszcie walne zgromadzenie zatwierdziło budżet inwestycyjny w sumie 2.000.000 i uchwaliło prawa Zarządowi według jego uznania — do czynienia przesunąć w ramach każdego z tych budżetów i do ewentualnego ich przekraczania, jeżeli okaże się tego potrzeba.

„Elibor“ Sp. Akc. Handlowo-Przemysłowa „Ł. J. Borkowski“

W dniu 29 maja r. b. odbyło się ogólne doroczne 32 skolei zebranie akcjonariuszów „Elibor“ Sp. Akc. Handlowo-Przemysłowej „Ł. J. Borkowski“.

Zebranie zagał wiceprezes Rady Nadzorczej p. Andrzej Wierzbicki, którego też przez aklamację wybrano na przewodniczącego.

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia sprawozdania oraz bilansu wraz z rachunkiem zysków i strat za 1934 r.

Szczegółowych wyjaśnień udzielał członek Zarządu p. Włodzimierz Horodyński.

Zysk osiągnięty w 1934 r. w sumie zł. 88.580,40 Zarząd proponował podzielić w ten sposób, aby po potrąceniu na podatek dochodowy i dodatek kryzysowy zł. 18.593,41, resztującą sumę zł. 69.986,99 przełać na kapitał zapasowy.

Rozpatrywano plan działalności i preliminarz na 1935 r.

Przed przystąpieniem do wyborów Zarząd zakomunikował, iż jeden z Członków Rady zrzekł się mandatu, wobec czego proponuje, aby na przyszłość Rada Nadzorcza składała się zamiast, jak dotychczas, z 10, tylko z 9 członków.

Następnie proponowano wysokość wynagrodzenia dla Członków Rady i niezależnie od tego wyznaczyć specjalne wynagrodzenie jednemu z członków, delegowanemu przez Radę celem sprawowania kontroli nad działalnością przedsiębiorstwa.

Zebranie Ogólne zatwierdziło sprawozdanie wraz z bilansem oraz rachunkiem zysków i strat i udzieliło pokwitowania władzom

z dokonanych obowiązków, ustaliło według projektu władz plan działalności na 1935 r.

Również projekt podziału zysków i wynagrodzenie Członków Rady i jej skład zostały zatwierdzone.

W końcu przystąpiono do wyborów członków Rady Nadzorczej, które dały rezultat następujący:

Zostali wybrani: pp. Borkowski Stanisław, Byczkowski Zdzisław, Ciszewski Aleksander, Hofman Mieczysław, Jacobson Wiktor, Mauve Włodzimierz, Ostoja-Starzewski Leopold, Sima Wojciech i Wierzbicki Andrzej.

Jak wynika ze sprawozdania Zarządu, rezultaty działalności Spółki w 1934 r. można uważać jako dalszy krok na drodze ku poprawie.

Obroty w 1934 r. w stosunku do obrotów z 1933 r., zwiększyły się o zł. 1.300.000 t. j. około 10%, a prawie o milion złotych zwiększyła się sprzedaż, pomimo, iż ceny artykułów, stanowiących przedmiot handlu Spółki, w tym okresie znacznie spadły.

Również pocieszającym jest objawem, iż Spółka w roku sprawozdawczym wypłaciła tytułem procentów mniej o zł. 108.000, niż w roku poprzednim.

Sprawozdanie ilustruje rozmaite zestawienia, wykaz wydatków i tym podobne szczegóły, pozwalające dokładnie się orjentować w działalności przedsiębiorstwa.

Można żywić nadzieję, iż, jeżeli rozwój przedsiębiorstwa będzie postępować w dotychczasowym tempie, w 1935 r. Spółka będzie w stanie wypłacić dywidendę.

(ciąg na str. 4).

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Spółki Akcyjnej Zakłady Amunicyjne „Pocisk”

W dniu 27 maja r. b. odbyło się doroczne walne zgromadzenie akcjonariuszów Zakł. Amunic. „Pocisk” S. A. W bilansie Spółki za rok 1934 wykazano poraż pierwszy od lat 10 zysk w wysokości zł. 807.119,29, co pozwala wypłacić dywidendę zł. 6 od akcji 100-złotowej. Zważywszy, że akcjonariusze nie otrzymali dywidendy w ciągu 10 lat, oprocentowanie włożonego przez nich do przedsiębiorstwa kapitału wynosi 0,375% rocznie, przyczem początkowy kapitał akcyjny został zmniejszony w roku 1930 o zł. 4.800.000.— dla pokrycia strat.

Walne Zgromadzenie zatwierdziło bilans wraz z rachunkiem zysków i strat i udzieliło Radzie Nadzorczej i Zarządowi pokwitowania z czynności w roku 1934.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Polskich Zakładów Chemicznych „Nitrat”

W dniu 27 maja r. b. odbyło się doroczne walne zgromadzenie akcjonariuszów Spółki.

Bilans Spółki za rok 1934 wykazuje zysk w kwocie 253.112,56 zł. Dywidendę określono na 5% Bilans oraz rachunek zysków i strat zatwierdzono i Zarządowi jednomyślnie udzielono absolutorjum.

Bank Francuski

Jak donosiliśmy w numerze poprzednim, Bank Francuski podniósł stopę procentową do 4%. W dniu 28 z. m. nastąpiło dalsze podwyższenie o 2%. Obecnie więc obowiązują następujące stopy procentowe: od dyskonta 6%, od zaliczek na zastaw złota — 7%, od 30-dniowych pożyczek na zastaw papierów — 6%.

Mianowanie sędziów hadlowych

W wzmiance naszej w Nr. 21 o mianowaniu sędziów handlowych zostało opuszczone nazwisko p. Stanisława Ratyńskiego, wicedyrektora Zjednoczonego Banku Ziemiańskiego, Sp. Akc., co niniejszem uzupełniamy.

Z Ruchu Wydawniczego

Przegląd Oszczędnościowy — kwartalnik poświęcony zagadnieniom z dziedziny oszczędności.

Wyszedł z druku Nr. 6 drugi w r. b. Przeglądu Oszczędnościowego za drugi kwartał 1935 r., poświęcony Światowemu Kongresowi Oszczędności.

Numer powyższy zawiera artykuły następujące: Maurice van Grunderbeek — Tezauryzacja. Kazimierz Słomski — Kryzys a kasy oszczędności. Zygmunt Konopka — Oszczędność a ubezpieczenie na życie w Polsce. Adam Medwin — Cele i metody propagandy oszczędności. Ryszard Wojdaliński — Niedokładności w międzynarodowej statystyce oszczędnościowej. Marjan Grabowski — Szkolne Kasy Oszczędności. Saturnin Dąbrowski — Spółdzielczość w gospodarstwie Polskim.

Ponadto Kronika: Nowa ustawa bankowa w Szwajcarii. Rozmaitości, Drobne wiadomości. Bibliografia. Przegląd prasy gospodarczej i zagranicznej.

„ELIBOR“ Spółka Acyjna Handlowo-Przemysłowa Ł. J. BORKOWSKI

Bilans na dzień 31 grudnia 1934 r.

STAN CZYNNY

1. Majątek stały:

Nieruchomy:		
grunty	5.222.146,36	
budynki fabryczne	271.710,46	
„ gospod.	1.731.381,10	
„ mieszkalne	141.516,50	7.366.754,42

Urządzenia techniczne:		
maszyny	681.796,78	
kolejki	133.224,48	
bocznice kolejowe	97.655,51	
tabor kolejowy	58.271,52	
statki	99.180,—	1.070.128,29

Inwentarz:		
żywy	9.855,—	
martwy (ruchom.)	566.340,40	576.195,40

2. Majątek płynny:

Gotowizna w kasach	89.662,61
Papiery procentowe	50.888,61
Weksle w portfelu	
i w inkasie	87.872,67
Akcje i udziały w	
innych przedsięb.	54.539,—
Towary	663.439,27

Dłużnicy:

Banki	158.147,87
Odbiorcy	925.481,23
Dostawcy	63.686,48
Różni	124.056,33
Sumy przechodnie	33.706,54
	2.251.480,61
	<u>11.264.558,72</u>

3. Zabezpieczenia:

Zabezpieczenia wydane i otrzymane 814.626,18

4. Weksle zdyskontowane 462.405,81

STAN BIERNY

1. Kapitały własne:

Kapitał Akcyjny	4.000.000,—
„ Zapasowy	364.709,38
Kapitał Amortyz.:	
a) saldo z r. ub.	1.710.648,84
b) dopisano w r.	
sprawozd.	174.402,46
razem	1.885.051,30
c) odpisano w r.	
sprawozd.	36.681,70
	1.848.369,60

Kapitał Ubezpieczeniowy 6.053,40

2. Zobowiązania:

Kredyty hipoteczne	725.888,55
Fundusz zapomog.	11.443,89
Specjalny r-k przejęc.	
różnie kursowych	322.147,04

Wierzyciele:

Zaległe podatki:	
do roku 1931 wł.	302.594,40
1932/3 r.	53.701,87

Akcepty:

z operacyj bież.	89.300,—
prolon. pł. w 1935 r.	122.954,82
długoterminowe	680.200,—
Banki	226.101,10
Odbiorcy	147.132,77
Dostawcy	725.312,61
Różni	1.528.150,45
Sumy przechodnie	21.918,44
	4.956.845,94

3. Zysk za rok 1934

(po odpis. amort. mająt.)	88.580,40
	<u>11.264.558,72</u>

4. Zabezpieczenia:

Zabezpieczenia wydane i otrzymane 814.626,18

5. Weksle zdyskontowane 462.405,81

Rachunek strat i zysków w dniu 31 grudnia 1934 r.

STRATY

Wartość remanentu towarów na dz.		
I.I. 1934 r.	687.814,62	
Zakup towarów w roku 1934	9.512.834,09	
Skonto i potrącenia	49.872,77	
Koszty i wykłady przy przeladunku węgla eksportowego i bunkru	1.531.786,61	11.782.308,09
Pensje	547.862,51	
Robocizna	86.013,86	
Koszty handlowe	318.958,68	
Świadczenia socjalne	57.965,22	
Podatki	168.629,56	
Procenty i dyskonto	155.643,66	1.335.073,49
Odpisano złych dłużników	56.455,23	
Damina majątkowa	2.139,71	
Koszty produkcji w Chlewiskach		197.679,49

Amortyzacja majątku:

1% od bud. miesz.		
mur. od zł. 120.255,—	1.202,55	
2% od bud. miesz.		
drewn. od zł. 21.261,50	425,23	
1½% od bud. gosp.		
mur. od zł. 1.622.700,66	24.340,51	
3% od bud. gospod.		
drew. od zł. 108.680,44	3.260,41	
3% od bud. fabr.		
mur. od zł. 231.715,61	6.951,47	
6% od bud. fabr.		
drewn. od zł. 39.994,85	2.399,69	
5% od inwentarza		
od zł. 576.195,40	28.809,77	
10% od urządzeń technicznych		
od zł. 1.070.128,29	107.012,83	174.402,40
Zysk za 1934 rok		88.580,40
		<u>13.636.638,87</u>

ZYSKI

Za sprzedane towary, produkty i inne w roku 1934	12.651.890,37	
Wartość remanentu towarów na dz.		
I.I. 1935 r.	663.439,27	13.315.329,64
Oczyszczone od złych dłużników		37.852,86
Uzyskane z produkcji w Chlewiskach		203.764,03
Różne		79.692,34

Dyrektor Rach.

Piotr Dmowski

Rada Nadzorcza:

Prezydium: Stanisław Borkowski
Aleksander Ciszewski
Andrzej Wierzbicki

Zarząd:

Prezes: Kazimierz Wejchert
Vice-Prezes: Jan Wolicki
Członkowie: Włodzimierz Horodyński
Mieczysław Kuliński

Komunalna Kasa Oszczędności

POWIATU WARSZAWSKIEGO

O celach i korzyściach, jakie dają tego typu instytucje, jak komunalne kasy oszczędności, chyba zbyt często jest rozważać się. Jednak trzeba przyznać, że do gromadzenia oszczędności przez różne warstwy społeczeństwa, w dużej mierze przyczyniły się zwłaszcza te kasy. Nie więc dziwnego, iż rozwój kas postępuje w szybkim tempie.

Na 1 stycznia r. b. istniało w Państwie Polskim kas takich 364, z których na były zabór rosyjski przypada przeszło 36%. Przed wojną tego typu instytucje w b. zaborze rosyjskim nie były znane, natomiast istniały tylko skarbowe kasy oszczędnościowe (sberegatielnija kasy), do których ludność, zwłaszcza rdzenna, zaufania nie miała.

Z komunalnych kas oszczędności, poza cieszącą się wielką popularnością wśród mieszkańców stolicy, Komunalną Kasą Oszczędności m. st. Warszawy, założoną kilka lat temu podobna kasa powiatu warszawskiego, wykazuje kolosalny rozwój, jak to zresztą widać z opublikowanego sprawozdania za rok 1934.

Dzięki szczególnym zbiegom okoliczności instytucja ta objęła siedzibę po znanej z solidności i cieszącej się popularnością przed wojną „Kasie Pożyczkowej Przemysłowców Polskich“, założonej w 1870 r.

Sprawozdanie K. K. O. pow. warszawskiego za 1934 r. zapatrzył wstępem Naczelnik Zarządu i Dyrektor p. B. Chomicz.

We wstępie tym, którego większą część cytujemy poniżej, działalność kasy w 1934 r. z całą dokładnością jest uwidoczniona.

„Za sprawdzian niesłabnącego zaufania, jakim darzyło społeczeństwo naszą Instytucję, może służyć fakt dalszego w roku ub. przyrostu wkładów i lokat w K. K. O. pow. Warszawskiego.

Zwiększyły się one w roku tym pod względem ilości r-ków o 23,6%, suma zaś wkładów i lokat — o 22,1%, osiągając ogółem kwoty zł. 20.191.912 i gr. 66 przy 29.586 r-kach (wobec zł. 16.536.553 gr. 19 na 23.928 r-kach z dn. 31.XII.1933 r.). —

Natężenie przyrostu wkładów i lokat od chwili założenia K. K. O. pow. Warszawskiego obrazuje poniżej podany wykaz, zapoczątkowany w roku 1929 za ostatni kwartał tegoż roku (data otwar-

cia K. K. O.: 15.X.29 r.) kwotą zaledwie zł. 229.630 i liczbą wkładców — 360:

31.XII.1929	2.111.367	1.763
„ 30	7.409.986	5.966
„ 31	10.990.673	16.013
„ 32	13.280.271	20.309
„ 33	16.536.553	23.928
„ 34	20.191.912	29.586
1.V. 35	22.552.380	34.377

(Pierwsza kolumna oznacza sumę wkładów i lokat w złotych, druga liczbę wkładców).

Za wydatny probierz skali zaufania do K. K. O. poczytywać należy tę okoliczność, że większość wkładów: 55% (r-ków oszczędnościowych) pozostało w roku sprawozdawczym nie na każde żądanie à vista lecz za wypowiedzeniem.

Nie bez znaczenia jest również fakt pokaźnego rozwoju wkładów szkolnych, skoro się zważy, że w r. 1934 ilość książeczek uczącej się młodzieży wzrosła o 15½%, suma zaś wkładów tejże kategorii — o 16%.

Pomoc kredytowa dla ludności podstołecznej — w miarę powiększania się środków pieniężnych K. K. O. — również wydatnie wzrosła w roku sprawozdawczym, skoro z pomocy tej skorzystało ogółem 5112 osób na ogólną kwotę pobranych pożyczek zł. 8.053.002, przy ogólnym stanie w dniu 31.XII.1934 r. (saldo) kredytów i pożyczek: złotych 15.103.663 przy 13.259 pożyczkobiorców.

Zakres operacji w dziedzinie pomocy kredytowej za cały czas istnienia K. K. O. (czyli za sześćdziesiąt lat 1929—1934 r.) wyraził się kwotą zł. 47.929.442 przy ogólnej ilości 26.069 pożyczek i kredytów. Cyfry te dobitnie świadczą o wielkim rozgałęzieniu K. K. O., jako Zakładu pieniężno-kredytowego, obsługującego interesy gospodarze bezmała 400.000 ludności regionu podstołecznego, mającego znaczne nasilenie rozbudowy i powstawania nowych osiedli (Legjono-wo, Rembertów, Okęcie, Wawer, Boernerowo, Piastów i t. p.). —

Plan umorzenia 5% państwowej renty ziemskiej

Plan umorzenia 5% państwowej renty ziemskiej serji I dla sumy 50.000.000 złotych w złocie został zmieniony rozporządzeniem p. Ministra Skarbu z dnia 8 maja

Dla zaakcentowania rozwoju akcji budowlanej i pomocy w tej mierze ze strony K. K. O. wypada uwydatnić fakt udzielenia — za 6-letni okres działalności K. K. O. — na ten cel 8.495 kredytów na ogólną kwotę 11.509.954 złote.

Splacalność pożyczek i kredytów pomimo przesilenia gospodarczego — zwłaszcza w dziedzinie produkcji rolnej — choć nieco osłabła, nie mniej dzięki usprawnieniu aparatu egzekucyjnego K. K. O. postępowała miarowo naprzód a to dzięki akcji oddłużeniowej i układowi konwersyjnym przez powołany do życia Bank Akceptacyjny.

To też płynność funduszu K. K. O., rozprawdzonych na pożyczki i kredyty, nie doznała poważniejszego zatamowania a — przy dalszym skoordynowaniu współpracy K. K. O. z Bankiem Akceptacyjnym — likwidacja zadłużenia ludności rolnej osiągnięta niewątpliwie korzystnie wyniki.

* * *

Dla zobrazowania ogromu pracy całorocznej przy ogólnych operacjach K. K. O., obsługującej interesy 29.586 wkładców oraz 13.259 pożyczkobiorców przy wyjątkowo drobnicowej manipulacji (ilość operacji kasowych w roku 1934 wynosiła 219.083 pożyczek) wystarczy powołać się tylko na 41.507 sztuk dokumentów zleconych naszej Instytucji do inkasa, w tem samych tylko weksli 36.585 odcinków.

Wytężona praca personelu wykonawczego w Dyrekcji K. K. O. oraz w 4 Oddziałach (Piaseczno, Pruszków, Nowy Dwór, Jeziorna) — przy całodziennych czynnościach bez przerwy obiadowej) w dziale r-ków oszczędnościowych i czekowych — mogła jedynie sprostać temu nawałowi (około 1.000 osób dziennie załatwianych) mrówczej i drobiazgowej manipulacji, składającej się ogółem na sumę obrotów rocznych 102 milionów złotych, przy poszczególnych atoli operacjach (na

książeczkach oszczędnościowych oraz splatach pożyczek skryptowych — ratałnych) rozdrobnionych wyjątkowo na małe kwoty pieniężne.

* * *

Doniosła pod względem gospodarczym rola Komunalnych Kas Oszczędności, jako nowych w zasadzie Zakładów pieniężno-kredytowych w odrodzonej Polsce, ogniskujących w dobie obecnej interesy bezmała dwumiljonowej klienteli (wkładców i pożyczkobiorców) obok 620 milionów wkładów i lokat stwarza dla przyszłości ekonomicznego rozwoju Państwa — na jego poszczególnych polaciach regionalnych — trwałą ostoję dobrobytu powszechnego i zaufania.

Komunalna Kasa Oszczędności pow. Warszawskiego, jako jedna z tych placówek gospodarczych, działająca na podłożu interesów podstołecznych, mogła spełnić dotychczas — w krótkim swym sześciolcym istnieniu — zaledwie część zadań przed nią leżących, a przede wszystkim ugruntować swój byt finansowy i zaufanie zdobyte pogłębić.

Bilans kasy zamyka się cyfrą zł. 32.603.628,55. Jest to suma imponująca w stosunku do skromnych kapitałów własnych (przeszło zł. 350.000). Jakiem zaufaniem cieszyła się instytucja ta wśród szerszych sfer społeczeństwa, dowodzi poważna suma wkładów (blisko zł. 17 i pół miliona), oraz około zł. 3 milj. na rachunkach bieżących.

Wskutek dostatecznych środków płynnych Kasa, jak widać z bilansu, nie korzystała z kredytu redyskontowego.

Pomimo odpisów na amortyzację (zł. 39.979,63), na dłużników (zł. 57.837,35), ofiary na powodzian (zł. 3.150) oraz dotacje na rzecz funduszu wyrównawczego (zł. 43.823,53), czysty zysk wyniósł zł. 95.122,32.

Obfity materiał statystyczny, podany w sprawozdaniach, ilustruje stały rozwój Kasy.

Wreszcie zaznaczyć należy, iż celem zobrazowania pomocy kredytowej w zakresie akcji budowlanej K. K. O. pow. warsz. wzięło udział w Wystawie Budowlano-mieszkaniowej, urządzonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie na „Kole“. Jak wiadomo, wystawa ta w tych dniach została otwarta.

Giełdy pieniężne

Warszawa.
(25.V—29.V).

W oczekiwaniu na debatę parlamentarną we Francji spowodowaną obecną sytuacją finansową i niezupełnie jasnym stanowiskiem wszystkich ugrupowań, wchodzących w skład Izby, w przedmiocie udzielenia rządowi pełnomocnictw, zwolennicy dewaluacji franka rozwolnili swą działalność na większą skalę.

W chwili obecnej trudno przewidzieć, czy rząd francuski potrafi w parlamencie uzyskać więk-

szość, w każdym razie moment ten stara się wyzyskać spekulacja zawodowa na rynkach zagranicznych, podnosząc kurs złota do coraz wyższych granic.

Na rynku tutejszym działalność spekulacji, nie rozporządzającej zresztą większymi środkami materialnymi, jest wprost znikoma, wobec czego nie nasuwa szczególnych uwag.

Czyż można wogóle nazwać spekulacją, jeżeli trwożliwy ciułącz zamieni papier procent. na 100 czy 200 rubli lub dolarów zło-

tych? Zawierający taką transakcję zapomina, jak to miało miejsce niejednokrotnie, że na takiej operacji prędzej czy później straci, ze względu na stałość waluty krajowej.

To też chwilowy wzrost kursu monet nie ma zasadniczego znaczenia.

Na rynku dewizowym obroty dewizami zagranicznymi w okresie sprawozdawczym poważnie się skurczyły, zapotrzebowanie bowiem dzienne rzadko przekraczało rozmiary średnie.

Naogół przeważał nastrój słabszy, jak o tem świadczą więcej lub mniej obniżone kursy na Madryt, Medjolan, Nowy Jork, Paryż, Pragę i Zurich. Z pozostałych dewiz Gdańsk utrzymał się nadal na niezmiennym poziomie, natomiast wyżej ceniono dewizy na Amsterdam, Berlin, Brukselę i Londyn.

Zapotrzebowania nie miał potrzeby całkowicie pokrywać Bank Polski, gdyż banki państwowe i prywatne niejednokrotnie go wyręczały. (dok. na str. 6)

Na rynku pożyczek państwowych drobne zasły zmiany. Kursy pożyczek premjowych oraz 5% Poż. Konwersyjnej nieznacznie się obniżyły, natomiast 6% Poż. Dolarowa oraz 7% Poż. Stabilizacyjnej skłaniały się ku wyższce.

5% Konwers. Poż. Kojejowa na rynku wcale się nie pojawiła.

Odcinki po dol. 500 7% Poż. Stabilizacyjnej były droższe od odcinków po dol. 1000 o ćwierć do pół punkta.

Rynek prywatnych papierów lokacyjnych nie wykazywał w okresie sprawozdawczym ożywienia i naogół przeważała tendencja słabsza.

Z listów zastawnych funtowych Tow. Kred. Przemysłu Polskiego usilnie były poszukiwane 8%, lecz tylko na początku okresu zawarto jedną tranzakcję po kursie o 3 i pół punkta wyższym od poprzedniego. Brak materiału do końca okresu odczuwać się dawał.

Z listów zast. Ziemskich do tranzakcyj doszło jedynie 4 $\frac{1}{2}$ %, które zyskały na kursie pół punkta. Inne gatunki były bez obrotów.

Listy zast. m. Warszawy były słabsze. Najbardziej ucierpiał 5% i 5% z 1933 r., natomiast 4 $\frac{1}{2}$ % minimalną poniosły stratę.

W ślad za list. zast. m. Warszawy podażyły listy zastawne towarzystw kredytowych miejskich prowincjonalnych, które sprzedawano poniżej kursów poprzednich.

Przedmiotem obrotów giełdowych były 5% listy zast. z 1933 r. miast: Łodzi, Piotrkowa, Radomia i Siedlec.

Obroty obligacjami m. st. Warszawy były minimalne.

Po kursie obniżonym sprzedano jedynie partję 6% VI poź.

Na rynku papierów dywidendowych nastroj był zmienny przy wciąż malejących obrotach.

Akcje Banku trzymały się stale na jednakowym poziomie, lecz dopiero w ostatnim dniu okresu obniżyły się o 25 gr.

Lilpopy minimalną osiągnęły wyższkę. Starachowice, początkowo mocniejsze, w końcu straciły na kursie zł. 1.

W końcu okresu doszło do tranzakcyj Norblinem po 33.50—33. Kurs poprzedni, notowany 1 maja, był wyższy o zł. 2. W dość żywych obrotach, bo codziennych, były akcje Haberbuscha, które podniosły się o zł. 2.25 Akcje te, lokowane przeważnie w mocnych rękach, nie były nigdy przedmiotem transakcyj o charakterze spekulacyjnym. W ostatnich jednak tygodniach z niezrozumiałych powodów wykazywały znaczne wahania kursowe, a nawet na jednym zebraniu różnice dochodziły do 12 i pół procent. Takie i podobne fakty nie powinny mieć miejsca na tak spokojnym rynku, jakim jest warszawski.

Od 27 maja akcje Starachowice notowane są bez kuponu dywidendowego za 1934 r. w wysokości 2% oraz od 29 maja akcje Powszechnego Banku Kredytowego bez takiegoż kuponu w wysokości 4%.

Kursy nieurzędowe z końca okresu: 8% Poż. z 1925 r. Dillon 93.50 w żądaniu, 93 $\frac{1}{8}$ w płaceniu, 7% Poż. Śląska 73.50 w żądaniu, 7% Poż. m. st. Warszawy 73 w żądaniu, 72.50 w płaceniu, 5% Renta Ziemska 64 w żądaniu, 63 w płaceniu, 3% Renta Ziemska w odcinkach grubszych 66 w żądaniu, po zł. 500 — 67 w żądaniu, po zł. 100 — 88 w żądaniu, 6% Bony m. st. Warszawy I em. 95 w płaceniu, II em. 85 w płaceniu.

Ruch kursów.

Dewizy: Amsterdam 358.80 — 359.40 — 359.23, Berlin 213.90, Bruksela 90.70 — 91.05 — 90.95, Gdańsk 100, Kopenhaga 117.70 — 117.30, Londyn 26.33 — 26.15 — 26.27, Madryt 72.56 — 72.55, Medjolan 43.79 — 43.75 — 43.76, Nowy Jork 5.32 $\frac{1}{8}$ — 5.31 $\frac{7}{8}$, Kabel 5.32 $\frac{1}{8}$ — 5.31 $\frac{5}{8}$, Paryż 34.98 $\frac{1}{2}$ — 34.97, Praga 22.13 — 22.12, Sztokholm 136 — 135.50 — 135.60, Zurich 171.82 — 171.58 — 171.70.

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Budowlana 42.50 — 41.50 — 41.75, Dolarówka 52.50 — 51.75, 4% Prem. Poż. Inwestycyj. 104.75, 5% Poż. Konwersyjna 66.50 — 67 — 66.25, 6% Poż. Dolarowa 80.50 — 81 — 80.75 (setki 80.25 — 80), 7% Poż. Stabilizacyjna 63.38 — 62.25 — 63 (setki 67, pięciosetki 63 — 63.25). Listy zast. Państwowego Banku Rolnego: 7% — 83.25, 8% — 94. Listy zast. i obligacje komunalne Banku Gospodarstwa Krajowego: 5 $\frac{1}{2}$ % — 81, 7% — 83.25, 8% — 94 oraz obligacje budowlane — 93.

Prywatne papiery lokacyjne: 8% listy zast. funtowe Tow. Kred. Przemysłu Polskiego 94, 4 $\frac{1}{2}$ % listy zast. m. Warszawy: 4 $\frac{1}{2}$ % 64.75 — 64.50, 5% 66 — 65, 5% z 1933 r. 57.75 — 56.88 — 57.13. 5% listy zast. z 1933 r. prowincjonalne: m. Łodzi 51.50 — 51, m. Piotrkowa 48 — 45, m. Radomia 41 — 40.75, m. Siedlec 39.25 — 38.75, 6% obligacje m. st. Warszawy VI poź. 62.

Akcje: Bank Polski 87.50 — 87.25, Lilpop 9.25 — 9.35 — 9.30, Starachowice 33 — 31 — 30.50 (ostatnie dwa kursy bez dywidendy za 1934 r.), Norblin 33.50 — 33, Haberbusch 41 — 40 — 40.25.

Rynek prywatny Banknoty: amerykańskie (Stan. Zjedn. 5.33 $\frac{1}{2}$ — 5.37 — 5.34 $\frac{1}{2}$, angielskie 26.35 — 26.30 — 26.37, austriackie 100.60 — 100.50 — 100.75, czechosłowackie 21.97 — 21.96, francuskie 34.92 — 34.90, niemieckie 178 $\frac{1}{2}$ — 170 — 171, rumuńskie 3.10, sowieckie 156, szwajcarskie 171.70 — 171.35.

Monety: rubel złoty 4.73 — 4.79 — 4.78 $\frac{1}{2}$, rubel srebrny 1.90, dolar złoty 9.13 $\frac{1}{2}$ — 9.24 $\frac{1}{2}$.

Odpowiedzi Redakcji

WP. Maślankiewicz w miejscu. Niewylosowane i nie wygrane. W ciągnięciu majowym r. b. Poż. Serbskiej nie sprawdziliśmy, gdyż tabela jeszcze nie nadeszła.

3 $\frac{0}{10}$ Premjowa Pożyczka Inwestycyjna

Dowiadujemy się, iż p. Minister Skarbu ustalił wysokość przyjętej subskrypcji 3% Prem. Poż. Inwestycyjnej na zł. 230 milj. w dwu emisjach po zł. 115 milj. każda.

Ogłoszone w swoim czasie tabele wygranych dla 100-miljonowej emisji będą odpowiednio zwiększone.

Wskutek przesubskrybowania Pożyczki pracownicy państwowi, samorządowi i prywatni, których

stałe uposażenie nie przekracza zł. 150 miesięcznie, będą mieli możliwość, w razie zażądania, anulować subskrypcję pod warunkiem zgłoszenia do 15 b. m. o świadczenia o cofnięciu subskrypcji w instytucji lub we właściwej placówce subskrypcyjnej.

W dniu dzisiejszym rozpoczęło się przyjmowanie w placówkach subskrypcyjnych drugiej raty, które trwać będzie do 5 b. m.

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego

po zł. 25 wart. nom.

W dniu 29 maja 1935 roku wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone Nr. Nr. 5371 10282 10953 11063 12234 20801 38934 we wszystkich 10-ciu serjach, wypuszczonych na podstawie roz-

porządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po zł. 100 za bon 25-złotowy.

Wykaz numerów Bonów Fund. Inwest. wylosowanych w miesiącu maju 1935 r.

Nr. Nr. 2668	5371	5560	6788	20801	21682	24681	25362	25906
7477	7658	7867	10282	10753	26252	26861	30371	30657
10953	11063	12066	12234	13597	31774	32091	35806	36655
14577	16076	16724	17745	20729	38934			

TERMINARZ AKCJONARJUSZA

4 czerwca.

Polskie Tow. Ubezpieczeń „Patria“, Sp. Akc. — o godz. 11 w sali sesjonalnej Towarzystwa w Warszawie, Plac Napoleona 3.

„Polskie Zakł. Impregnacyjne, Sp. Akc.“ — o godz. 17-ej w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 16.

5 czerwca.

Huta Ludwików, Sp. Akc. — o godz. 10-ej w sali obrad Huty Pokój, Sp. Akc. w Katowicach, ul. Zamkowa 3.

8 czerwca.

Sierszańskie Zakł. Górnicze, Sp. Akc. w Sierszy — o godz. 12-ej w sali posiedzeń Związku Przemysłowców w Krakowie, przy ul. Szpitalnej 15 II p.

Zastrzeżone papiery

Zastrzeżenia Urzędu Śledczego.

3% Prem. Poż. Budowlana.

Nr. Nr. 315019 315021.

4% Prem. Poż. Dolarowa III serji

Nr. Nr. 52561 389167 432026 — 28 656632 656637 814109 1085434 1456687 — 88.

5% Państw. Poż. Konwersyjna.

Po zł. 50. — 3296879 — 84.

Po zł. 10. — 3037887 — 90.

Na zł. 5. — 116690.

Na zł. 3. — 151738.

Odwołanie zastrzeżenia.

Urząd Śledczy odwołuje zastrzeżenia, dotyczące:

3% Prem. Poż. Budowlanej.

Nr. 231018.

4% Prem. Poż. Dolarowej III serji.

Nr. Nr. 847212 1094228

1115602 1208079 1389392

1904227.

4% Prem. Poż. Inwestycyjnej.

Ser. 1671 Nr. 28 Ser. 8370 Nr. 38.

(Urząd Śledczy K. 1—43/35,

73—68/35 z dn. 23 i 27.V 1935).

Zastrzeżenia Sądowe.

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie wzbroził wypłat oraz dokonywania jakichkolwiek transakcyj.

5% Prem. Poż. Konwersyjną z 1924 r.

Na zł. 1000. — Nr. 4311736.

Po zł. 100. — Nr. Nr. 4286194 — 95.

Po zł. 50. Nr. Nr. 3242882 — 86.

4 $\frac{1}{2}$ % I. z. Konwers. Tow. Kredyt. Ziem. w Warszawie.

Po zł. 880. — Nr. Nr. 69888 — 89.

Sąd Okręgowy w Łodzi wzbroził wypłat oraz dokonywania jakichkolwiek transakcyj:

Oblig. firmy „Widzewska Manufaktura“, Sp. Akc.

Serja II po Ł. 400. Nr. Nr. 204—20.

Serja III po Ł. 100. Nr. Nr. 652—728.

Serja IV po Ł. 100. Nr. Nr. 961—1075.

Serja III po Ł. 40. Nr. Nr. 1791—2090.

Serja I po Ł. 20. Nr. Nr. 2501 — 2600.

Ogłoszenia Banku Polskiego. Bank Polski zawiadamia o zgubieniu akcji Banku Polskiego Nr. 322520,

oraz unieważnia akcję Banku Polskiego Nr. 215615.

(Monit. Polski Nr. 120, 122 i 123 z dn. 25, 28 i 29.V. 1935).

REDAKCJA: ulica Śniadeckich 9, telefon 8-38-19. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od g. 5—6. **ADMINISTRACJA:** w D/B Zjednoczonych Bankowców Antoni Pawlikowski i S-ka w Warszawie ulica Mazowiecka Nr. 1, telefon 220-70 — Konto P. K. O. Nr. 27111. Warunki prenumeraty w Warszawie i na prowincji: Rocznie zł. 20.— Półrocznie zł. 10.— Kwartalnie zł. 5.— Miesięcznie zł. 1.80. Zagranicą rocznie zł. 24.— Numer pojedynczy 50 groszy. Cena ogłoszeń: 1 strona zł. 800.—; 1/2 strony zł. 450.—; 1/4 strony zł. 250.—; 1/8 strony zł. 150.—; 1/16 strony zł. 100. Drobne ogłoszenia: po zł. 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.